

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЦІННІСНОГО СТАНОВЛЕННЯ МУЗИЧНО ОБДАРОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ

“Справжня музика перетворює будь-яку подію, дію, почуття в щось досконале, в те, що хочеться полюбити. Саме в ній, як ні в якому іншому мистецтві, проявляється життєва сила і натхнення.”- І. Гете

“Тільки музика має силу формувати характер...За допомогою музики можна навчити себе розвивати правильні почуття.” – Аристотель

Соловей Я.Г. Психологічні особливості ціннісного становлення музично обдарованої особистості. Стаття присвячена вивченню психологічних особливостей ціннісного становлення музично обдарованої особистості. У роботі висвітлено цінності майбутніх музикантів та психологічні особливості їх професійного становлення. Визначено вплив соціокультурного середовища на систему цінностей музично обдарованої особистості та розвиток її смисложиттєвих орієнтацій. З'ясована роль мотиваційної спрямованості особистості як однією з особливостей становлення та розвитку цінностей. Виділено, що від змісту музичного навчання, взаємин у групі, особистості викладача, а також у процесі цілеспрямованого розвивального впливу відбувається особистісне орієнтоване структурування системи цінностей.

Ключові слова: *особистість, цінності, ціннісне становлення, музична обдарованість, само актуалізація, соціокультурне середовище, професійна спрямованість, професійна мотивація, особистісне самовизначення.*

Соловей Я.Г. Психологические особенности ценностного становления музыкально одаренной личности. Статья посвящена изучению психологических особенностей ценностного становления музыкально одаренной личности. В работе представлены ценности будущих музыкантов и психологические особенности их профессионального становления. Обозначено влияние социокультурного окружения на систему ценностей музыкально одаренной личности и развитие ее жизненно важных ориентаций. Определена роль мотивационной направленности личности, как одна из особенностей становления и развития ценностей. Выделено, что от содержания музыкального обучения, взаимоотношений в группе, личности преподавателя, а также в процессе целенаправленного развивающего влияния происходит личностная ориентация структурирования системы ценностей.

Ключевые слова: *личность, ценности, ценностное становление, музыкальная одаренность, самоактуализация, социокультурное окружение, профессиональная направленность, профессиональная мотивация, личностное самоопределение.*

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими практичними завданнями. Педагогічна музична психологія вивчає психологічні основи музичного виховання та навчання, становлення особистості музиканта. Вибір життєвого та професійного шляху особистості значною мірою визначається процесом становлення її ціннісної сфери. Від системи прийнятих і реалізованих в житті цінностей залежить спрямованість музично

обдарованої особистості, її дії, поведінка та вчинки. Для обдарованої молоді важливо зробити ціннісний вибір майбутньої професійної діяльності, яка неминуче повинна стати смыслом життя, яке буде наповнене радістю, натхненням і буде звеличувати та підносити особистість. Особливо це стосується вибору музичної професії, яка повинна бути піднесена у свідомості майбутнього музиканта до рівня смыслу його життя. Обираючи цей шлях, самовизначаючись, особистість перш за все стає носієм певної системи цінностей, смыслів, певного типу свідомості.

Вихідні передумови досліджень. Становлення ціннісної сфери майбутнього музиканта потрібно розглядати у взаємозв'язку двох важливих її особливостей: характеристик самої ціннісної сфери майбутнього фахівця та сутнісних особливостей професії музиканта. Ціннісна сфера характеризується наявністю та розвитком цінностей, ціннісних орієнтацій, особистісних смыслів, настановлень, ступенем їх вираженості, ієрархією, динамікою, змістовими характеристиками та проявом у життєдіяльності особистості. Оскільки становлення музиканта як фахівця поряд із загальноосвітньою та спеціальною музичною підготовкою передбачає формування системи як загальнолюдських, так і професійних цінностей, важливо, щоб фахові цінності не існували окремо від інших, а перебували у певному співвідношенні з усією ціннісною системою особистості.

Суб'єкту в теоретичній концепції С.Л. Рубінштейна [12; 13] характерні такі якості як активність, розвиток і саморозвиток, здатність свідомо діяти і змінювати дійсність, здатність до самовизначення, самоідентифікації, самовдосконалення. Якість людини, як суб'єкта відповідає визначенню "становлення", а не "хто" і "бути". С.Л. Рубінштейн не зводить його лише до суб'єкта пізнання, і навіть до суб'єкта діяльності, а розглядає його (в останній роботі "Людина і світ") як суб'єкта різних відносин до світу. В число пізнавального і дійового відношення до світу, Рубінштейн, опираючись на Арістотеля, включає особливе споглядальне відношення [12]. На відміну від пізнання, яке розкриває логіку об'єктів, на відміну від діяльності, яка їх змінює, суб'єкт, споглядаючи, особливим чином відноситься до буття. В спогляданні суб'єкт виражає самого себе, свою "логіку", тобто свою цінність, культуру, інтенціональність, прагматичну незацікавленість в предметі, а в його сутності. На противагу традиційному розумінню споглядальності, С.Л. Рубінштейн розкриває її активний характер. Починаючи від гри, уяви, включаючи будь-яку ідеалізацію (ідеальні об'єкти), яка потім стає і способом наукового пізнання, та закінчуючи музичною діяльністю – всі ці способи споглядання виявляють активну сутність індивіду.

Особистісне самовизначення, на думку М.Р. Гінзбурга [3], виступає єдністю ціннісної та просторово-часової організації життя людини. Через розуміння ціннісного підґрунтя кожного часового відрізка (минулого, теперішнього та майбутнього) можна визначити «ефективність» особистісного самовизначення та, за необхідності, внести необхідні корективи. У цьому сенсі самовизначення можна розглядати через представленість значущих особистісних смыслів минулого (досвід), майбутнього (проект) та теперішнього (дійсність).

Психологічне минуле на основі існуючого досвіду (успішний/неуспішний) зумовлює вибір тих чи інших напрямків та сфер життєдіяльності, формування очікувань відносно

свого майбутнього, прогнозування його (майбутнього) успішності, задає межі та характер саморозвитку. Функцією психологічного теперішнього є саморозвиток, який включає в себе самопізнання (присвоєння певної системи цінностей та усвідомлення їх як власних) та самореалізацію (втілення власних цінностей у певних видах діяльності) [3 с.49]. Функція психологічного майбутнього полягає у забезпеченні смислової та часової перспективи, що залежить від специфіки поєднання таких характеристик, як насиченість, активність та емоційна привабливість. Майбутнє стає привабливим, якщо воно є ціннісно насиченим, емоційно привабливим, та активним чи відштовхуючим, якщо воно є ціннісно пустим, емоційно небезпечним, пасивним [3 с. 51].

Формулювання цілей і постановка завдань статті. Розробити теоретичні підходи до проблеми психологічних особливостей ціннісного становлення музично обдарованої особистості. Виокремити цінності майбутніх музикантів та психологічні особливості їх професійного становлення. Визначити вплив соціокультурного середовища на систему цінностей музично обдарованої особистості та розвиток її смисложиттєвих орієнтацій.

Виклад методик і результатів досліджень. Проблема ціннісної сфери особистості є надзвичайно складною, бо чинники, які впливають на процес її становлення, мають як позитивний, так і негативний зміст. Проблема чинників та умов становлення цінностей молоді простежується у працях багатьох вчених. На думку В.Е. Чудновського, розвиток ціннісної сфери особистості обумовлений низкою факторів: по-перше, - соціальними обставинами, по-друге, - індивідуальними та віковими особливостями людини, по-третє, - її суб'єктивною активністю [14]. Їх єдність визначає співвідношення між провідними та підпорядкованими елементами ціннісної системи на кожному конкретному життєвому етапі. Встановленні фактори, на наш погляд, є одними з ключових у становленні ціннісної позиції будь-якої особистості, а відтак визначають систему ціннісних детермінант майбутнього музиканта.

Однак процес становлення системи цінностей у музично обдарованої особистості має свої особливості. Однією з них є *приналежність до певного соціокультурного середовища*. Майбутній музикант, приходять на навчання з уже існуючою індивідуальною системою ціннісних орієнтирів (егоцентричні цінності, сімейні, суспільні та духовні цінності) та певним рівнем особистісного розвитку. Такий стан зумовлений зовнішніми та внутрішніми обставинами.

Зовнішні обставини – це все середовище існування людини – мікросередовище: (сім'я, друзі, навчальні заклади тощо, соціальні об'єднання зі своїми правилами, традиціями, «статутами», умови проживання, місце проживання (місто-село), менталітет, релігія) та макросередовище, яке визначається історично-культурними умовами та процесами глобалізації. Л.С. Виготський підкреслював, що середовище є саме тією умовою здійснення діяльності людини, в ході якої відбувається оволодіння суспільно-історичним досвідом, світом культури. Це та умова, без якої, як і без індивідуально-типологічних особливостей, неможливий складний процес формування ціннісних орієнтацій молоді.

Внутрішні обставини – це осмислення, структурування та присвоєння людиною результатів її взаємодії з зовнішнім середовищем, переживання життєвих ситуацій, на

основі чого будується оцінна система щодо себе самої як внутрішнього іншого. Результати такого осмислення формують особистісний досвід людини та відстежуються в особистісних концепціях когнітивних структур [14].

Н.В. Чепелева виокремлює два рівні такого досвіду: особистий та особистісний. Особистий досвід людини складається її життєвими ситуаціями, характером поведінки людини в них, особливостями взаємодії з іншими людьми тощо. Цей рівень досвіду присвоюється людиною «автоматично», без переробки та осмислення. Якщо ж цей досвід якимось способом структурується, осмислюється та інтерпретується, тобто інтегрується особистістю і перетворюється у структури її свідомості, він стає особистісним. Особистий досвід може бути як зовнішнім, так і внутрішнім. Особистісний досвід завжди є внутрішнім. Однак обидва виділені типи досвіду можуть діяти на свідомому і несвідомому рівнях [15].

Свідомість людини включена до «культурного цілого», в якому кристалізований досвід діяльності, спілкування та світосприйняття. Власне, засвоюючи цей досвід, індивід повинен присвоїти систему загальнолюдських цінностей. Так, наприклад, О.М. Лактіонов вважає, що «у досвіді накопичується та інтегрується те, що цінне для самої людини та одночасно становить цінність для оточуючих» [7, с.72]. Саме взаємодія зі світом, з «соціальним простором» загалом охоплює ціннісно-мотиваційні фактори, формує концепти ціннісної оцінки, які проявляються у взаємодії з іншими людьми та ставленні до себе.

Особливістю становлення ціннісної сфери музично обдарованої особистості є її зв'язок з професійною діяльністю. Професійна діяльність майбутнього музиканта починає формуватися у студентські роки. У період навчання, вона є навчально-професійною, а отже, провідною діяльністю і вимагає від музиканта більшої навчальної і музичної активності, засвоєння нових психологічних норм і критеріїв соціокультурного розвитку.

Навчально-професійна діяльність, на думку Л.Г. Подоляк та В.І. Юрченка, найбільш інтенсивно впливає на особистісне зростання та професійне становлення, набуття професійно важливих знань, умінь і навичок. Вчені виокремили низку загальних тенденцій становлення особистості, як майбутнього фахівця в умовах його навчання у вищому навчальному закладі [11].

- Соціалізація особистості майбутнього фахівця є багатоаспектним явищем і детермінована низькою соціокультурних чинників: ментально-духовна атмосфера сімейно-родинного середовища; особливості освітньо-виховного простору; організація навчального процесу у вищому навчальному закладі;
- Упродовж навчання відбуваються суттєві зміни в структурі самосвідомості: завершується процес професійного самовизначення, що відображається в змісті та структурі його «Я-концепції». На основі усвідомленої професійної моделі формується «Я-ідеальне» майбутнього фахівця;
- Удосконалюються, набувають «професійного характеру» психічні процеси і стани, збагачується життєвий і професійний досвід, розвиваються необхідні професійні здібності;

- Підвищується почуття обов'язку й відповідальності, самостійність і самоконтроль, чіткіше дає знати про себе індивідуальний стиль і життєва позиція.
- Зростає рівень домагань в сфері майбутньої професії, формуються мотиви професійного самоствердження і самореалізації; підвищується роль самоосвіти й самовиховання в професійному становленні;
- Показником ефективності навчального процесу у вищому навчальному закладі є соціальна, духовна й професійна зрілість особистості, цілісність і стійкість «Я», психологічна готовність до реалізації професійних функцій.

Виокремленні тенденції є вельми актуальними у контексті нашого дослідження, адже підкреслюють роль соціокультурного середовища у формуванні самосвідомості майбутнього фахівця, його ціннісної сфери.

Під час музичного навчання ціннісна сфера майбутнього музиканта зазнає змін та корекції під впливом освітнього середовища. Музична освіта транслює цінності, які трансформуються в конкретні ціннісні уявлення. Сьогодні це: підвищення ролі особистісного потенціалу музиканта, гуманістичних пріоритетів, посилення цільових орієнтацій музичної освіти на розвиток духовних потреб і ціннісної сфери музично обдарованої особистості. Музична освіта-це не просто засвоєння інформації, а складна взаємодія стосунків, почуттів, це щоденні пошуки, вдосконалення і щоденне спілкування, це залучення до знань. Знання – це щось актуальне для особистості, відчуте та пережите нею, на основі чого формується образ майбутньої професії.

Варто відзначити, що образ професії як когнітивне та емоційне утворення, до певної міри змінює систему загальних орієнтирів суспільної та індивідуальної свідомості людей. Раніше ідеальний образ професіонала багато в чому пов'язувався з образом конкретних людей та їх певними професійними цінностями (іноді це був збірний образ, але він володів тією конкретністю, яка сприяла процесу ідентифікації). Сьогодні «ідеальний образ професіонала» багато в чому замінений на «ідеальний спосіб життя». Невизначеність ціннісних уявлень про саму професію зміщує орієнтири на вибір бажаного способу життя за допомогою професії, яка вже виступає засобом його досягнення, а не його істотною частиною. Це характерно для так званого етапу суспільного розчарування, де професія музиканта не є перспективною та бажаною. Це, зрештою, може призвести до так званої професійної стагнації. Окрім цього, процес засвоєння особистістю цінностей здійснюється не лише шляхом утворення цілісних функціональних одиниць емпіричних уявлень, а й комунікативних – через засоби масової інформації і пропаганди.

Однією з особливостей ціннісного становлення майбутніх музикантів є *сформованість та розвиненість мотиваційно-ціннісного комплексу щодо майбутньої професійної діяльності*. Стосовно мотивації музично обдарованої особистості доцільно говорити не стільки про навчальну, скільки про навчально-професійну мотивацію, оскільки вона вже не може прирівнюватися до навчальної мотивації. У ній закладена професійна спрямованість і готовність до розв'язання професійних завдань, що, зрештою, є метою музичної освіти. З іншого боку, професійна мотивація студентів ще не відповідає професійній мотивації фахівців, залучених у професійну діяльність [10]. Мотиваційний компонент процесу становлення особистості ціннісної сфери

майбутнього музиканта виражає особистісний смисл і реалізується через показники готовності до професійної діяльності. На підставі аналізу наукової літератури можна стверджувати, що мотивація навчально-професійної діяльності – це співвідношення цілей, які музикант прагне досягти, і внутрішньої активності його особистості. У навчанні мотивація виражається у прийнятті студентом цілей і завдань навчання як особистісно значущих та необхідних.

М.А. Михаськова у своєму дослідженні дійшла висновку, що рівень мотивації навчально-педагогічної діяльності як внутрішня спонка до майбутньої професійної роботи є важливим чинником формування фахової компетентності майбутнього музиканта. Дослідниця відносить мотивацію до ціннісно-орієнтаційного компоненту структури компетентності загалом. Рівень мотивації навчально-педагогічної діяльності, на думку вченої, дає змогу з'ясувати ступінь готовності до практичної діяльності активність та зацікавленість суб'єктів навчання, спонукальну причину дій і вчинків майбутніх фахівців [10].

Важливою особливістю ціннісного становлення майбутніх музикантів є їх зумовленість віковими, індивідуальними та психологічними характеристиками, усвідомлення власних інтересів і цінностей. Юнацький вік характеризується такими психологічними особливостями, важливими для становлення ціннісних орієнтацій: завершуються процеси біологічного дозрівання; однією з найважливіших потреб особистості стає інтелектуальний розвиток, посилюється емоційна стабільність; у міжособистісних стосунках важливого значення набуває спілкування з ровесниками, особливо з представниками протилежної статі; тривають саморозвиток і самовдосконалення; відзначається більш сформований світогляд, стабільність поглядів (хоч і не завжди правильних), спостерігається вплив різних точок зору, зміна та суперечливість думок відбувається інтенсивний розвиток самосвідомості, молоді люди самовизначаються у системі моральних цінностей, принципів, норм і правил поведінки, усвідомлюють особисту соціальну відповідальність; проходить суттєва перебудова особистості, зумовлена змінами соціальної ситуації розвитку, (молода людина мусить самостійно прийняти та реалізувати рішення, розробляти життєві плани, будувати власне життя, вона переходить від пізнання світу до його перетворення, починає активно самостверджуватися у професійній музичній діяльності, про що свідчить вибір професії).

Вказані нами особливості майбутніх музикантів втілюються в унікальній, неповторній людській особистості конкретного фахівця з усіма властивими йому переживаннями, поглядами, життєвим досвідом і світостановленням. Це своєрідний рівень особистісної детермінації професійної діяльності, в якій на передній план виступає екзистенційне "Я" конкретної людини. Саме на цьому рівні можна говорити про "перетворення" особистості на основі присвоєння цінностей через самосвідомість, самооцінку і формування екзистенційного "Я" у контексті музичних цінностей.

Особливістю ціннісної сфери особистості є її системність, як з точки зору власної побудови, так і з позиції приналежності до системи більш вищого рівня – особистості. В якості найбільш загальних принципів організації системи виступають такі її характеристики, як цілісність (не зведеність властивостей системи до суми

властивостей складових її елементів і невиводимість у властивостей останніх властивостей системи загалом); структурність (зумовленість функціонування системи властивостями її структури); ієрархічність (елементи системи можуть також розглядатися в якості систем, а сама система – в якості підсистеми системи більш високого рівня); взаємозалежність системи і середовища (їх взаємозв'язок і взаємовплив); множинність опису (неможливість врахування всіх аспектів системи в рамках якої-небудь однієї моделі).

Характерною особливістю системного підходу у вітчизняній психологічній науці, на думку О.Г. Асмолова, є те, що “об’єктом системного аналізу насамперед є система, що розвивається” [1, с.50]. Психологічні системи теж володіють, крім загальних характеристик, деякими більш специфічними особливостями, наприклад цілеспрямованістю і самоорганізацією, тобто здатністю до самостійної зміни власної структури. В основу розробленої теорії само організованих психологічних систем В.Є. Ключко поклав принцип системної детермінації, що дозволив подолати протиставлення внутрішнього і зовнішнього через визначення особливого психологічного простору, який він слідом за О.М. Леонтьєвим позначає поняття “багатовимірний світ людини” [6]. За словами В.С. Ключко, людина, яка розуміється як цілісна психологічна система, “виступає не у протиставленні об’єктивному світі, а в єдності з ним, у своїй продовженості в ту частину цього світу, яка нею “освоєна”, тобто має для неї значення, сенс, цінність” [6 с.709]. Тому смисли і цінності, що визначають “поле” людської свідомості, розглядаються ним як функціональні характеристики багатовимірної системи “людина”, які намічають її межі. Звідси, систему ціннісних орієнтацій особистості ми розглядаємо як підсистему більш широкої системи. Як слушно зауважує Б.Ф. Ломов, “ціннісні орієнтації, як і будь-яку психологічну систему, можна представити як багатовимірний динамічний простір, кожний вимір якого відповідає певному виду суспільних відносин і має у кожної особистості різну вагу” [9, с.36].

Висновки і подальші перспективи досліджень. Отже, виокремлені нами особливості, а саме: приналежність до певного соціокультурного середовища, рівень само актуалізації та зміст смисложиттєвих орієнтацій, зміст навчальної та професійної мотивації, визначають ціннісне підґрунтя розвитку музично обдарованої особистості. Водночас слід пом’ятати, що ціннісна система має бути гармонійною, а цінності майбутньої професії повинні сприйматись як особисто значущі. Тільки в такому випадку буде можливим забезпечення інтенціональності поведінки майбутніх музикантів на основі їх ціннісних орієнтацій, а розвиток особистості у професійній діяльності відбуватиметься узгоджено та гармонійно. Відтак майбутня професійна діяльність набуде смисложиттєвого значення.

Перспективи подальших досліджень полягає в розробці структурно-функціональної моделі ціннісної детермінації становлення музично обдарованої особистості та виявленні змісту системи цінностей

Список використаних джерел

1. Асмолов А.Г. Психология личности. – М.: Изд-во МГУ, 1990. -367с.
2. Выготский Л.С. Эстетическое воспитание //Выготский Л.С. Педагогическая психология /Под ред. Давыдова. – М.: Педагогика-Пресс, 1999. – С. 224-253.

3. Гинзбург М.Р. Психологическое содержание личностного самоопределения / М.Р. Гинзбург //Вопросы психологии. – 1994. - №3 – С.43-52
4. Кон И.С. В поисках себя: личность и ее самосознание / Игорь Сергеевич Кон. – М.: Политиздат, 1984. – 335с.
5. Ключко В.Е. Предмет современной психологии человекообразование и психологическое обеспечение смысловой педагогике //Образование и социальное развитие региона. – Барнаул, 1995. – 3-4. С.104-113.
6. Ключко В.Е. Становление многомерного мира человека как сущность онтогенеза // Сибирский психол. Журнал. – Томск, 1998. - №8-9. – С.7-15.
7. Лактіонов О.М. Суб'єктивне шкалування досвіду особистості /О.М. Лактіонов //Актуальні проблеми соціології, психології та педагогіки: матер. Всеукр. Наук-практ. Конф. “Тенденції розвитку психології в Україні: історія та сучасність” [до 80-річчя від дня народж. Фундатора вітчизн. Іст. Психол. Науки акад. АПН України В.А. Роменця]. – К., 2006. – С.72
8. Леонтьев А.Н. Некоторые проблемы психологии искусства //Леонтьев А.Н. Избранные психологические произведения: В 2 т. – М.: Педагогика, 1983. – Т. 2. – С. 232 – 239.
9. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии / Б.Ф. Ломов. – М.: Наука, 1984. – 444с
10. Михаськова М.А. Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики: дис. канд. пед. Наук: 13.00.02 /Марина Анатоліївна Михаськова. – К., 2007. – 186с.
11. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів /Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. – К.: ТОВ “Філ-студія”, 2006. – 320с.
12. Рубинштейн С.Л. Бытие и сознание. Человек и мир. /Рубинштейн С.Л. – СПб.; Питер, 2003. – 512 с.
13. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. /Рубинштейн С.Л. – СПб.: Питер, 2004. – 713с.Философский энциклопедический словарь /Под ред. Л.Ф. Ильичева и др. – М.: Сов. Энциклопедия. – 1983. – 840с.
14. Чудновский В.Е. Проблема оптимального смысла жизни. Вестник МГОУ. Серия “Психологические науки” / В. Чудновский - №2. Том1. – 2008. – М.: Изд-во МГОУ. – 154 с.
15. Чепелева Н.В. Исходные теоретические положения и понятия психологической герменевтики /под. ред. Н.В. Чепелевой. – К.: Изд-во Нац. пед. ун-та им. М.П. Драгоманова, 2009. – С. 9-24.

Spisok vikorostanih dzherel

1. Asmolov A.G. Psihologija lichnosti. – М.: Izd-vo MGU, 1990. -367s.
2. Vygotskij L.S. Jesteticheskoe vospitanie //Vygotskij L.S. Pedagogicheskaja psihologija /Pod red. Davydova. – М.: Pedagogika-Press, 1999. – S. 224-253.
3. Ginzburg M.R. Psihologicheskoe soderzhanie lichnostnogo samoopredelenija / M.R. Ginsburg //Voprosy psihologii. – 1994. - №3 – S.43-52
4. Kon I.S. V poiskah sebja: lichnost' i ee samosoznanie / Igor' Sergeevich Kon. – М.: Politizdat, 1984. – 335s.
5. Klochko V.E. Predmet sovremennoj psihologi chelovekoobrazovanie i psihologicheskoe obespechenie smyslovoj pedagogike //Obrazovanie i social'noe razvitie regiona. – Barnaul, 1995. – 3-4. S.104-113.
6. Klochko V.E. Stanovlenie mnogomernogo mira cheloveka kak sushhnost' ontogeneza // Sibirskij psihol. Zhurnal. – Tomsk, 1998. - №8-9. – S.7-15.

7. Laktionov O.M. Sub'ektivne shkaluvannja dosvidu osobistosti /O.M. Laktionov //Aktual'ni problemi sociologii, psihologii ta pedagogiki: mater. Vseukr. Nauk-prakt. Konf. "Tendencii rozvitku psihologii v Ukraïni: istorija ta suchasnist' " [do 80-richchja vid dnja narodzh. Fundatora vitchizn. Ist. Psihol. Nauki akad. APN Ukraïni V.A. Romencja]. – K., 2006. – S.72
8. Leont'ev A.N. Nekotorye problemy psihologi iskusstva //Leont'ev A.N. Izbrannye psihologicheskie proizvedenija: V 2 t. – M.: Pedagogika, 1983. – T. 2. – S. 232 – 239.
9. Lomov B.F. Metodologicheskie i teoreticheskie problemy psihologii /B.F. Lomov. – M.: Nauka, 1984. – 444s
10. Mihas'kova M.A. Formuvannja fahovoï kompetentnosti majbutn'ogo vchitelja muziki: dis. kand. ped. Nauk: 13.00.02 /Marina Anatoliïvna Mihas'kova. – K., 2007. – 186s.
11. Podoljak L.G. Psihologija vishhoï shkoli: Navchal'nij posibnik dlja magistrantiv i aspirantiv /Podoljak L.G., Jurchenko V.İ. – K.: TOV "Fil-studija", 2006. – 320s.
12. Rubinshtejn S.L. Bytie i soznanie. Chelovek i mir. /Rubinshtejn S.L. – SPb.; Piter, 2003. – 512 s.
13. Rubinshtejn S.L. Osnovy obshhej psihologi. /Rubinshtejn S.L. – Spb.: Piter, 2004. – 713s. Filozofskij jenciklopedicheskij slovar /Pod red. L.F. Il'icheva i dr. – M.: Sov. Jenciklopedija. – 1983. – 840s.
14. Chudnovskij V.E. Problema optimal'nogo smysla zhizni. Vesnik MGOU. Serija "Psihologicheskie nauki" / V. Chudnovskij - №2. Tom1. – 2008. – M.: Izd-vo MGOU. – 154 s.
15. Chepeleva N.V. Ishodnye teoreticheskie položenija i ponjatija psihologicheskoi germenevtiki /pod. red. N.V. Chepelevoj. – K.: Izd-vo Nac. ped. un-ta im. M.P. Dragomanova, 2009. – S. 9-24.

Solovey Y.G. Studying psychological peculiarities of formation of values of the musically gifted personality. This article is devoted to studying psychological peculiarities of formation of values of the musically gifted personality. The becoming sphere values of musician's future considered in interrelation of two important features as: the characteristics of the value and scope of future professional musicians the essential features of the profession.

The value sphere is characterized with existence and development of values, value orientations, personal meanings, instructions, degree of their severity, hierarchy, dynamics, the characteristics and manifestations in the life of the individual. As the becoming a musician as a specialist along with regular education and special training involves forming system as a human and professional values, is very important, that professional values do not exist apart from the others, and some were in relation to the whole value system of the individual. The work reveals the structure of values of future musicians and psychological characteristics of their professional development, identified the impact on the socio-cultural environment of values musically gifted person and its development orientation in life. Found to the role of motivational orientation of the individual as one of the features of formation and development of values. Highlight, that the content of the subjects, relationships in the group, the individual teacher, and in the targeted developmental impact is oriented structuring of personal values.

Key words: *personality, values, value attitude, musical talent, self-actualization, socio-cultural environment, professional orientation, professional motivation, personal self-determination.*